

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken, kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei

VI. ÉVFOLYAM. = 18 SZAM

TIMIȘOARA, 1930 JANUÁR 23, CSÜTÖRTÖK ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

A béke szellemében...

Nem lesz elmarasztalt állam a jövőben – Nemzetközi alapot lehet csak perelni és ezt az összes államok létesítik – A csehek nagyvási mániája: eddig azt hitték győző állam voltak – Az érdekeltek véleménye

Temesvár, január 22.

Méregfoga volt a Románia és Magyarország közötti viszonyoknak az évek óta eredménytelenül húzódó optánsügy. Kiesínység volna lebecsülni azokat az eredményeket, amelyeket a második hági konferencián értek és még kiesínesebb lenne talán rekrimálni azt, hogy a megegyezést napokon át tartó tanácskozások után ugyszólván csak tizenkettedik óra után folytatott tárgyalásokkal sikerült létrehozni. Óriási eredmény, hogy a békekötéseket követő tizedik esztendőben diplomataik erőfeszítéseinek sikerült olyan egyezményt létrehozni, amely a hadi kártalanítások és jóvátételek ügyét végleg rendezi. A népek ezek után szeretnék remélni, hogyha nem is érvényesülhetett minden állam akaratmegnyilvánulása teljes egészében, hogy az előtört esetleg érzett keserűség nem fogja útját állani a békés együttműködésnek. Erre a békés együttműködésre szüksége van Európának, mert a világháború olyan mély sebeket ütött az összes hadviselő nemzetek testén, hogy ezeket csakis kölcsönös megértéssel és jóindulattal lehet gyógyítani. És ha áll ez a tétel az európai államok nagy családjára, úgy az egymásrautaltság parancsa még fokozottabb mértékben megvan azon szomszédos államok között, amelyek nemzeti, társadalmi, kulturális és gazdasági viszonyai természetesen szorosabb összefüggésben vannak egymással. És itt kapcsolódik bele az elért nagy eredménybe az a megegyezés, amely elsősorban Romániát és Magyarországot érdekli. Az optánsügyben olyan platformot találtak, amely teljes egészében kielégíti az érdekelt birtokosokat, akiknek földjeit kisajátították és ezzel szemben viszont nem ró elviselhetetlen kötelezettségeket sem Romániára, sem Magyarországra. Az elvi differenciákat kiváló diplomáciai művészettel sikerült áthidalni, mert közvetlenül sem Románia, sem Magyarország nem fizet az optánsoknak, hanem míg az egyik állam jóvátétel fizetése címén vállalta magára bizonyos kötelezettségek teljesítését, addig a másik állam bizonyos jóvátételi igényekről mondott le. A Káposzta is

megmarad és a keeske is jóllakik közmendás elvi igazsága ebben az esetben százszázalékosan érvényesült. A kérdés elvesztette méregfogát és hogy ez mit jelent nekünk romániai kisebbségi magyaroknak, misem igazolja jobban, mint a miniszterelnöknek vasárnap tartott beszéde, amelyben még ezen ügyből is vádat tudott kovácsolni ellenünk. Az optánsügy mint elválasztó momentum Románia és Magyarország között megszűnt. Szeretnők hinni és remélni, hogy ezután talán megszű-

A nagyhatalmak anyagi támogatása

Az államok sorsára döntő befolyású hági értekezlet véget ért és tegnap a megjelent delegátusok legnagyobb része már elhagyta a konferencia színhelyét. A magyar delegáció tagjai egy napig pihenték ki a huszonöt óras tanácskozás fáradságait. A német delegátusok tegnap reggel hét órakor érkeztek vissza Berlinbe, a nagyközönség nem tudott érkezésükről és igy ünnepélyes fogadtatás nem volt. A német delegáció a mai minisztertanácsos számol be a hági eseményekről.

A magyar ügyben történt megegyezés egy általános egyezményt és négy függelékkel tartalmaz. Az általános egyezményben

az utódállamok és Magyarország kormányai kijelentik, hogy jogi álláspontjuk fentartásával a Vien-gesztelődés és a béke szellemében óhajtkák rendezni a vegyesbizottságok előtt folyó agrárpereket.

Az első függelék kimondja, hogy a folyó és még ezután meginduló agrárperekben az agráralap nevű közös alapról elégitik ki az igényeket. Az agráralap jogi személyiséggel és pénzügyi autonómiával bír. A vegyes döntőbíróóságok megállapítják, hogy kik igényelhetnek az alapról kártalanítást.

Az ítéleteket nem az érdekelt államok, hanem az alap ellen hozzák, amely a fizetésekért egyedül felelős.

A vegyesbíróóságok ítélete a hági allandó nemzetközi bírósághoz felebbezhető.

nik mindkét részről az az idegesség is, amelynek mi kisebbségi magyarok vallottuk kárát. Az ut a Románia és Magyarország közötti barátság klépítésére szabaddá lett, az elvi differenciák egyik legerősebb elzáró sorompója lehullott és talán nem esalódunk érzéseinkben, ha azt mondjuk, hogy ezután ránk is felvirrad annak a napnak hajnala, amelynek felkelte aranyugaraival megvilágította az európai államok és nemzetek között igazi békének újabb várát.

A második függelék a kétszáznegyven millió aranykoronát tartalmazó agráralap megteremtéséről és annak működéséről rendelkezik. Az összeg megállapításánál a magyar kormány-nak a hági értekezleten előterjesztett emlékirata adatait vették alapul. Az alap négy százalékos kötvényeket bocsát ki. Az alap létesítésére a következők állnak rendelkezésére.

1. Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia a „külön követelések” címen kapott összegekből 1944-től kezdve évente hat millió százezer aranykoronát fizetnek be.

2. Franciaország, Anglia, Olaszország, Portugália, Japán és Belgium átengedik az alap javára azokat az összegeket, amelyek 1931 és 1943 évek között a magyar jóvátételi fizetések-ből nekik járnak.

3. Anglia, Franciaország és Olaszország 1933–1943 évek között évente három millió hatszázezer aranykoronát fizetnek be. Ebből negyven százaléka esik Franciaországra, negyven Olaszországra és husz Angliára. Ezen kívül ugyanezek az államok 1944-től 1966-ig évente két millió kétszáznyolcvanezer aranykoronát fizetnek be ugyanebben az arányban.

Az alapot négytagú különbizottság igazgatja, amelybe egy tagot a magyar kormány, három tagot pedig a Népszövetség pénzügyi bizottsága nevez ki.

Ha az egyezmény értelmezése körül

nézeteltérés merülne fel, az igazgató bizottság közös döntőbíróit választ, vagy a nemzetközi bíróság elnöke dönt.

A harmadik függelék az ugynevezett B. alapra tartozik. Ez az alap Magyarországot nem érinti. A B. alapról rendelkezése, hogy kielégítse azokat a követeléseket, amelyeket a magyar állampolgárok nem az agrárperek-ből kifolyólag támasztanak a trianoni szerződés 63. 191 és 250 §-ának alkalmazásával kapcsolatban az utódállamok ellen. Ez az alap százmillió aranykoronát foglal magában.

Az alapot a nagyhatalmak létesítik azzal a céllal, hogy támogassák az utódállamokat a megítelt vagy megítélendő követelések kielégítésében.

A negyedik függelék Magyarországot a békeszerződésből kifolyóan terhelő terhek teljes és végleges megváltásáról rendelkezik. Magyarország e címen 1944–1966-ig évente tizenhárom és félmillió aranykoronát fizet. 1943-ig az eddig fizetett összegeket fizeti. Az általános zálogjog teljesen megszűnik.

A Bulgáriával történt megegyezés értelmében a nagyhatalmak lemondanak a jóvátételi fizetések bolgár részleteiről. Franciaország, Anglia, Olaszország lemondanak a megszállás költségeiről. Bulgária viszont kötelezi magát, hogy harminchat éven át tizenegy millió aranyfrankot fizet évente.

A zár alá helyezett javakért Románia háromszázhuszonöt millió leit követelt, viszont Bulgária nyolcvanöt milliót ajánlott fel, végül száztiz millióban egyeztek meg.

Az összes érdekelt államok sajtója behatóan foglalkozik a hági eredménnyel. A bécsi lapok hosszú cikkekben ünneplik az osztrák álláspont teljes győzelmét. A hági delegáció osztrák tagjairól megállapítják, hogy a legelkeseredettebb és legnehezebb küzdelemből győztesekként kerültek ki. A hazaérkező delegátusok tiszteletére ünnepélyes fogadtatást készítettek elő és a Heimwehr felvonulást rendezett Schober kancellár, valamint társai ünneplésére.

A cseh lapok egy része elégedetlen-ségét fejezi ki a hágai megegyezéssel kapcsolatban. A Bohemia ezeket írja:

Akár hogyan forgatjuk is a dolgot, a háborúból győztesként kerülünk ki, a hágai konferencián viszont a jóvátételi terheket viselő

legyőzött államok oldalára kerülünk.

Snowden szinte követelte, hogy Csehszlovákia a megegyezést minden huza-vona nélkül simán írja alá, Magyarországgal viszont keztyűs kézzel bántak. Tudatára kell ébredni annak,

hogy minden érzelmi kapcsolat megszűnik ott, ahol a folyószámla kezdődik. Tizenegy évvel a békeszerződések után meg kell ízelelnünk, hogy milyen keserves a gyengébbek megalázása. A történelem szenvedő alanyai lettünk, holott eddig a történelem irányítóinak képzeltük magunkat.

A trianoni békeszerződés felborítása?

A Curentul vezércikkében kizárólag az optánsügy végleges megoldásával foglalkozik. A lap szerint az igazságot a román álláspont képviselte az optánsperben, azonban el kell ismerni, hogy a magyarok a propagandának nemcsak képességével rendelkeztek, hanem annak komolyságot is tudtak biztosítani. A továbbiakban támadja Magyarországot és

ama nézetének ad kifejezést, hogy az optánsper, amelyet annyi elok-

venciával képviselt Apponyi, csak eszköz volt a magyarok kezében a trianoni szerződés felborítására.

Azután megállapítja, hogy Románia első álláspontját nagyban módosította, amíg a hágai megegyezésig eljutott. Koncessziókat tettünk — írja — nem annyira Magyarországra, mint az európai béke érdekében, amelyet Románia minél tartósabbá akar tenni. Románia fellépése a béke szolgálatá-

ban állott. Amit Hágában elhatároztak, nagy eredmény, mert e határozat révén likvidálják az optánsper, amely lassan vezérgondolata lett az összes európai konferenciáknak és olyan ügydarab, amely állandóan napirenden szerepelt a népszövetségi közgyűléseken. Minden kétségen felül áll, hogy külpolitikánk számára nagy nyereséget jelent ez, mert eddig minden akciónk alá volt rendelve a szinte végnélküli pernek.

Legfontosabb fejezete az ujkori történelemnek

A jóvátételi kérdésben létrejött megállapodások a német sajtóban élénk visszhangot keltettek. Egyöntetű a felfogás, hogy Magyarország vég-eredményben igen előnyösen került ki és álláspontját csaknem teljesen keresztülvitte. A Berliner Tagblatt szerint Bethlen István igen kedvező eredményeket ért el, amelyben a nagyhatalmak is segítettek.

Mussolini mintegy parancsot adott a magyar álláspont támogatására és Franciaország sem állott feltétlenül a kisántant mögött.

A Deutsche Tagespost szerint Bethlen nemcsak pénzügyi, hanem politikai és erkölcsi szempontból is jelentős sikereket aratott, amely Magyarországnak a kisántanttal szemben való állását megerősíti. A német lapok egyöntetűen állapítják meg és emelik ki, hogy a nagyhatalmak kölesönökkel fogják majd Magyarországot támogatni az államvasutak újjáépítése és a mezőgazdaság reformja tekintetében. Ugyancsak megállapítják azt is, hogy részben a tárgyalás ügyes vezetése, részben pedig az erős magyar ellentállás következtében Ausztria és Bulgária is jól járt.

Az angol sajtó egyhangú megkönyebbüléssel veszi tudomásul, hogy a jóvátétel körüli megegyezéssel sikerült lerázni a háboru pénzügyi és gazdasági likvidálásának nagyfontosságú fejezetét.

A londoni lapok kiemelik Bethlen István törhetetlen kitartását és bámulatos munkabírását, amellyel képes volt huszonöt óráig egyfolytában tárgyalni. A pénzügyi körök igen fontosnak tartják, hogy Magyarország visszanyerte pénzügyi szuverénitását. A Financial News kiemeli fontosságát annak, hogy a nagyhatalmak ígéretet tettek, amely szerint támogatni fogják a világpiacokon a jövőben kiboocsátandó magyar kölesönöket.

A Daily Telegraph a hágai egyezmény aláírását a történelem legfontosabb eseményének tekinti a békekötés óta.

A Reuter ügynökség jelenti, hogy Anglia az egyik magyar kártérítési alaphoz 1933-tól 1943-ig harmincezer

fontot, 1944—1966-ig pedig tizennyolcezer fontot, a másik kártérítési alaphoz pedig huszonötezer fontot fizet hozzájárulás címén.

A budapesti sajtó kivétel nélkül vezércikkben méltatja a hágai események historiai jelentőségét. A 8 Órai Ujság a hágai megegyezésről többek között a következőket írja:

— Alapos munka és becsületes eredmények jellemzik a berekesztett konferenciát, amelynek legnagyobb nevezetessége az, hogy a bizonytalanságok korszakát lezárta, amely keservesen meggyötörte a háboru utáni Európa gazdaságát, állandó feszültséggel telítve a nemzetközi politikai atmoszférát.

Magyarország számára a hágai tanácskozás a gyakorlati eredménye-ken kívül erkölcsi, diplomáciai és külpolitikai sikerrel is zárult le.

A tőzsdére is kihatással voltak a hágai események, mert a budapesti tőzsdén a fixsz kamatozású papírok piaca a hágai megegyezés következtében meglepően élénknek bizonyult. A hadikölesönkötvények harmincöt százalékos árfolyamhosszt érték el. A spekulációs vételek megátlása céljából a hadikötvények jegyzését fel kellett függeszteni.

Legújabb bukaresti jelentés szerint Maniu Gyula miniszterelnök tegnap üdvözlő táviratot intézett Miro-

nescu külügyminiszterhez. Titulescu londoni követhez és Lugojeanu miniszterelnökségi államtitkárhoz a hágai konferencián elért sikereikért.

Maniu Gyula miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg a regensteinác előtt, ahol beszámolt a hágai konferencián elért eredményekről.

A kihallgatás alkalmával a miniszterelnök egyben jelentette, hogy a Vaslapu kiépítése érdekében felveendő kölcsönre vonatkozólag Hágában Románia és Jugoszlávia között végre megegyezés jött létre. Jugoszlávia a munkálatokban résztvesz és a kölcsönért ötven százalékos garanciát vállal.

A bukaresti sajtó, a két liberális lapot kivéve, nagy cikkekben méltatja a hágai konferencia eredményét. Ezekben a cikkekben megállapítják, hogy a konferencián elért sikerek a Maniu-kormány külpolitikai sikerének tekintendők és arra hivatkozik, hogy Románia kül- és belpolitikáját megerősítsék.

Az A de verul legújabb száma kivétel nélkül közli a budapesti sajtónak a hágai konferenciához fűzött kommentárjait és különösen kiemeli azt a részt, hogy a hágai megegyezés folytán remélhető a román-magyar feszültség enyhülése.

Védekezés a tavaszi árvizek ellen

Temesvár, január 22

Az új közigazgatási törvény fel-talmazza a városokat, hogy mag-nak rendkívüli közmunkák elvégzé-re külön alapot teremtsenek. Az alap megalkotása olyan módon történ-tik, hogy a város polgáraitra szük-szerint egy, esetleg két közmunka-pot vethetnek ki, amely azonban me-váltható. Temesvár ideiglenes bizotts-ga is foglalkozott a közigazgatási tö-rvény ezen intézkedésével. Szóba k-rült, hogy a városnak esetleges ár-vek elhárítási és mentési munkálata-nak elvégzésére kellene ilyen alap-létesíteni. A Szubolyásza-patak majd nem minden tavasszal kiönt és Gyárvaros mélyében fekvő rész-gyakran víz alá kerülnek. Azok, aki az árvízalap megteremtése mellett fog-laltak állást az ideiglenes bizottság-ban, azt hozták fel érvül, hogy a ilyen árvizekkel kapcsolatban a vá-rosnak mindenkor nagy kiadásai van-nak. Hosszabb vita után a bizottság kimondta, hogy eltekint az árvízalap létesítésétől és a városi lakosságot az ezen célra igénybevehető közmunka-napok megváltásával nem terheli meg. Amennyiben azonban mégis keletkezne árvízzel kapcsolatban előre nem sejt-hető kiadás, azt póthittel fogja fe-dezni.

Hitelezők

a kényszeregyezés ellen

Temesvár, január 22.

A temesvári törvényszék a Reiter-malomkoncernhez tartozó lovrini hán-gergőzmalom ellen az igazgatóság ké-relmére tavaly novemberben elrende-lte a kényszeregyezséget és ahhoz a hitelezők többsége is hozzájárult. A kisebbségben maradt hitelezők közül a Warta és Stradov varsói cég négy-százezer, a Deutsch Jaques és társa temesvári cég hetvenezer leies köve-telése alapján támadta meg a kény-szeregyezséget és annak megsemmi-tését kérte. Szerintük a lovrini hán-gergőzmalom kényszeregyezése kö-molytalan, mert nincs semmiféle biz-tositék, hogy a malom a vállalt köte-lezettségeket teljesíteni is fogja. Kifo-gásolták, hogy amíg a malom 1928. évi mérlegében a tartozások csupán tizen-két milliót tesznek ki, addig 1929. ju-niusában, ez az összeg már huszonhét millió leire rug.

A malom képviselőjében Roth De-zsó dr. a kényszeregyezés fentartása mellett érvelt. Kifejtette, hogy garan-ciák vannak az egyezés teljesítésére. Ami a passzívák hirtelen emelkedését illeti, azt egy jóhiszemű, de szeren-csétlen tengeriüzlet okozta. A táblai tanács ezután tanácskozássra vonult vissza és egy óra hosszat tartó tárgya-lás után az elnök közölte, hogy a dön-tést január huszonötödikén hirdeti ki. A döntést nagy érdeklődés előzi meg, mert ez az első kényszer-egyezési ügy, amelyben a tábla feleb-bezés folytán érdemi döntést hoz.

BUDAPESTEN

Telefon: aut. 895-82

egyedülálló
speciális

BŐRRUHÁZATI ÜZLET

Raktáron és
mérték utáni
férfi-, női-,
gyermek- és
sport-bőrru-
hák, kabátok

KISS GYULA

Kammermayer
K.-u. 1. Közp.
városház épülete.

Országos mozgalmat kezdenek a lakók lakbérleti törvény meghosszabbítása és a lakbérék csökkentése érdekében

Bukarest, jan. 22. (udósítónk telefonjelentése.) Alig hónap választ el április huszonadikától, amikor az egy esztendő meghosszabbított lakbérleti szerződések érvényüket veszítik. A jelen elszomorítóan súlyos gazdasági viszonyok mellett a lakók nagy táborát sorokban kezdte meg küzdelme, hogy a kormány a lakbérleti szerződéseket továbbra is meghosszabbítsa. Junian igazságügy-miniszter ebben az ügyben néhány hét biztató kijelentéseket tett, azonban azóta a lakbérletek meghosszabbításának kérdése holtpontra jutott. A hallgatás arra készítette a Lakók Országos Egyesületének vezetőségét, hogy fokozottabb aktivitásba kezdjenek.

Tegnap délelőtt Madger dr. a Lakók Országos Egyesülete elnöke vezetésével a lakók nevében Junian miniszter előtt népszerűség jelent meg.

Madger dr. átnyújtotta a lakók memorandumát az igazságügyminiszternek, egyben pedig tolmácsolta azok kívánságát is. Az ország lakói nevében kérte az igazságügyminisztert, készítsen olyan értelmű törvényjavaslatot, amely a lakbérleti szerződéseket újabb három esztendőre meghosszabbítja. Ezt a kérelmüket csak azzal támogatják, hogy a kereseti lehetőségek mellett a lakosoknak kötelessége a középosztás és a szegényebb néposztály érdekeinek megvédeni, hanem azzal is indokoltak előterjesztésüket, hogy 1929-ig az építkezés terén semmiféle halasztás nem mutatkozott és az ország üres lakások nem állnak rendelkezésre.

Továbbiakban Madger dr. egészen erősen előterjesztéseket tett. Kérte az igazságügyminisztert, hogy azokra a lakásokra vonatkozzanak, amelyek szabad forgalom tárgyát képezik, a jelenleg uralódó nagy lakbérletre való tekintettel, törvényhozás útján rendelkezzen a szabadforgalmat képező ezen lakások lakbérének makszimalizálásáról.

Amiközben ugyancsak a nyomozó bizottsági helyzetre való tekintettel és a munkos kereseti viszonyokra való hivatkozással azt is kérték a lakók, hogy azoknál a lakásoknál, ahol a lakbérleti törvény a szerződések tovább meghosszabbítását biztosítja, a jelenlegi lakbérkvótát az új törvény-szintén csökkentsék.

Junian igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy ezt a fontos

kérdést előbb miniszterelnök, majd a minisztertanács elé terjeszti, amelynek a kezében a döntés joga van. A maga részéről annyit jelenthet ki, hogy a köztisztviselők, a nyugdíjasok és a szegényebb néposztály lakásérdekeit mindig szem előtt fogja tartani és

ezeket a társadalmi osztályokat a lakbérleti törvénytervezet elkészítése alkalmával védelmébe is veszi. A Lakók Országos Egyesülete országsszerte akciót kezd és minden nagyobb városban gyűlést rendez a lakbérleti törvények meghosszabbítása és a lakbérék leszállítása érdekében.

Mély hallgatással felel a központi nyugdíjpénztár fizetés helyett

Temesvár, január 22. Baltescu János dr. a Resica-művek igazgatójának nyugdíjmegállapítási ügye foglalkoztatta tegnap a temesvári ítélőtábla Martá Sándor dr. tanácsát. Baltescu János dr. azelőtt a köztisztviselői pályán működött és a magyar uralom alatt Krassó-Szörénymegye főjegyzője, alispánja, utóbb Lugos város polgármestere volt. A román imperium átvételkor Szatmármegye főispánjának nevezte ki a kormány. Erről az állásáról 1922 január elsején lemondott és az akkor még működő erdélyi kormányzótanács belügyi osztályánál husz évi közszolgálat után nyugdíjnyelvének elismerését kérte. A nyugdíjra való jogosultságát akkor elismerték. Azt elismerte a temesvári kerületi nyugdíjbizottság is, azóta azonban a központi nyugdíjpénztár egyáltalában nem fizetett Baltescunak nyugdíját. Erre közigazgatási pert indított a központi

nyugdíjpénztár ellen. A tegnap megtartott tárgyaláson Baltescu dr. képviselőjében Dobrin Cassius dr. jelent meg és kifejtette, hogy a belügyminiszterium a rendelkezésre álló napon belül nem felel meg a nyugdíjigogosultság elismerésére és így a központi nyugdíjpénztár ellenes nyilatkozni, hogy fizetése sem. Dobra Cassius Miklós dr. kincstári ügyész felszólalása után kihirdette döntését, amely szerint kötelezte a központi nyugdíjpénztárt, hogy tizenöt napon belül értesítse Baltescu Jánost, vajon hajlandó-e elismerni nyugdíjigogosultságát vagy sem. Arra az esetre, ha ezen időn belül a központi nyugdíjpénztár nem válaszolna, úgy köteles minden későbbi napról ötszáz lei büntetést fizetni. Baltescu János dr. ezután remélte, hogy hét évi várakozás után nyugdíját végre folyósítják.

Az állásától megfosztott nagylaki közjegyző panaszát a temesvári ítélőtábla elutasította

Temesvár, január 22. Ismeretes, hogy Junian igazságügyminiszter tavaly az 1919-1923. években kinevezett közjegyzők közül számosan a kinevezésüket megsemmisítette azokkal az indokolásokkal, hogy nem a még érvényben lévő magyar közjegyzői törvény követelményeinek megfelelően nyerték el állásaikat. Az állásuktól megfosztott közjegyzők panaszát emeltek és közigazgatási pert útján kérték a temesvári ítélőtáblát, hogy a miniszter határozatát semmisítse meg. A kormány jóváhagyta a panaszát hirdető a megfosztott közjegyzői állásokra és a pályázók sorában voltak az állásuktól megfosztott közjegyzők is. A legtöbb esetben, így Csákovára Novák Aurél dr., Radnára Pánek Norbert dr. és a többieket újból kinevezte az igazságügyminiszter. Voltak viszont olyanok is,

akik Petrovici Aurél dr. nagylaki közjegyző, akit nem nevezett ki a miniszter. Ezért Petrovici panaszát emelt, amelyet a temesvári ítélőtábla Calinescu-Ceaur-Aslan-Dobrotescu tanácsa tegnap tárgyalta. Petrovici dr. képviselőjében Subtire Jonel dr. kijelentette, hogy a volt kormányzótanács rendelete hatályon kívül helyezte a bírák, közjegyzők és köztisztviselők elmozdíthatatlanságát és így a minisztert egészen az alkotmány megszavazásáig azok az előírások, amelyek a közjegyzői törvény tartalmaz, nem kötelezték és ennél fogva Petrovici kinevezése törvényes. Egyébként is, ha a kinevezést megsemmisítenék, úgy meg kellene semmisíteni mindazokat az iratokat, amelyek a közjegyző eddig kiadott, mert azok törvénytelenek. Ezzel szemben Murarescu Vichentie dr. a

miniszterium képviselőjében hivatkozott arra, hogy a kormány hivatkoltatásában a közjegyzői kinevezéséről a zárt kiadványban a pártjánál érvényes előterjesztést és határozatot, a kinevezésüket teljesítése nélkül Petrovicit neveztek ki, ezért jogosan igazították a tábla hosszas tárgyalás után elutasította Petrovici kérelmét. A tábla úgy döntött, hogy a közjegyzői törvény alkotmány megszavazása óta érvényben volt, és a kinevezéstől nem állhatott ennél fogva el. A miniszternek eltekinteni a kinevezés megsemmisítésétől törvényes. A tábla ítélete feltűnő volt, mert a napokban a brasieli tábla éppen ellenkező álláspontot foglalt el.

Anyját keresi a kis Zoltán halás gyermek szíve

Temesvár, január 22. A szerkesztőség postáján között egy eszmés vastag levél árnyékában, egy szerény kinézetű, kicsinyke levélke lapult meg. Isten a megmondhatója, hogy miért nyult kezünk lejjel ször is a kicsiny levélke után. Talán a betűiben valami mágnesszerű volt. És amikor felbontottuk, láttuk, hogy tényleg mágnes volt ebben a kicsi levélke. Ez a mágnes a szeretet volt, amely egy apró fiúcska szívéből árad a levelelen keresztül ismeretlen helyen tartózkodó édesanyja felé. A levelet Müller Zoltán írta a nagyváradi baptista árvaházból. Szó szerint leközöljük itt a kis Zoltán levelét és csak annyit engedünk meg magunknak, hogy gyermekes helyesírását kijavítsuk. A szomorú levélke így szól:

Kedves szerkesztő bácsi! Kérem szíves elnézését és türelmét hozzám. Szeretettel kérem, lenne szíves nékem, egy kis árva fiúcskának segítségemre lenni abban, hogy az én édes jó anyámat a lap utján felkutassam. Itt bár mindenem megvan a baptista árvaházban, jó meleg tiszta otthon, éppen úgy, mint volt, mint mikor még fizetett értem anyám, semmit sem óhajtok tőle, csak annyit, hogy írna nékem néha, tudjam, hogy még él és szeret. Ez a legforróbb óhajom és gyermeki szívem vágya. Hálás tisztelettel és kézsókkal

Müller Zoltán. Ezt írja a kis Müller Zoltán, akinek leveléből ki lehet venni, hogy az anyja elhelyezte a nagyváradi baptista árvaházban, de aztán egyszerűen ott felejtette, nem törődik vele és gyermekét mások terhére hagyta. Szerencsés, hogy azok jók és nemesszívűek és továbbra is szeretettel gondoskodnak róla. De Müller Zoltán mégis szeretne hirt hallani édesanyjáról. Nem tudja, hogy ez könnyelműen vétett elhagyta. A kis fiú szereti az anyját, szereti és sir érte. Irna bizonyára neki, de nem tudja a címét. Hátha az anya az újságból mégis elolvassa fiúcskájának ezt a levelét és megindul a szíve. Hátha szeretettel válaszol ő is arra a nagy szeretetre, amely gyermekének kicsiny szívében ég. Bár így volna. Kívánjuk Müller Zoltánának.

Olcsó tűzifa
prima minőségben
 kapható
"HESTIA"
 TELEPEN. Józsefváros, Rózsa-utca
 Szilágyi-u. sarok. Telefon 12-99
 házhoz szállítás! Szolid kiszolgálás!

Az összes
fűszer- és csemegekereskedőkhöz!
 Akarja-e forgalmát növelni?
 Ha igen, úgy vásároljon azonnal egy próbálada
"KALLA"
óriásbücklinget
 és állandó fogyasztónk marad.
"KALLA" halkonzervgyár, Timisoara
 Sürgőny cím: „Kalla”. Vidéki szétváldás bizárolag utánvétellel

Hírek

Hargitay Bertalan

erdemeinek újabb méltó elismerése

Temesvár, január 22.

A régenszánc — mint bukaresti tudósítónk jelenti — Hargitay Bertalannak, az Erdélyi Bank és Takarékpénztár vezérigazgatójának a román katonarend parancsnoki keresztjét adományozta. Ezt a nagy kitüntetést csak ritkán szokták adományozni és rendszerint a politikai élet kiválóságai kapják. Kisebbségi embernek eddig csak kivételes esetben jutott ez a szép kitüntetés. Hargitay Bertalan kitüntetését másozrokonszenzussal fogadják bizonyára ez-les körökben és elsősorban azok, akik az ő csendes, céltudatos, minden feltűnést keltő de annál eredményesebb munkásságát ismerik és értékelik. Hargitay Bertalan a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank aradi fiókjának éléről került az Erdélyi Bank és Takarékpénztárhoz vezérigazgatónak és ezt a bankot példátlan lendülettel, szakértelemmel és vasakarattal országos vonatkozásban is első, kiválóan megalapozott és a külföldön is előnyösen ismert pénzintézeté fejlesztette. Hargitay Bertalan bankjánál nemcsak kiváló gyakorlati, hanem elméleti tudását is érvényesítette, ezenkívül mint közgazdasági író különösen a külföldi szaklapokban elhelyezett cikkeivel sokkal többet használt az országban, mint akárhány diplomata. Hargitay Bertalan hozzáértését más vállalatok is elismerték, mert igyekeztek őt elnöküknek, vagy legalább is igazgatósági tagjuknak megnyerni. Társelnöke a bankszindikátusnak, elnöke a kolozsvári értéktőzsdének, igazgatósági tagja a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának. Sok vonatkozásban irányítója és lelke közgazdasági életünknek. Néhány hét előtt a kereskedelem és ipar terén elért érdemek jutalmazására alapított érdemrend első osztályát kapta, amelyhez most ez a második, díszes kitüntetés járul.

— **Mardarescu tábornok Temesvárról.** Mardarescu tábornok, volt hadügyminiszter, aki jelenleg a hadsereg főfelügyelője, ma délelőtt Temesvárra érkezik.

— **A temesi utak rendbehozatala.** Temesvármegye ideiglenes bizottsága Jonescu Gyula dr. delegált prefektus elnökletével ülést tartott, amelyen a megyei utak javításával foglalkozott. Pierre János mérnök javaslatára elhatározták, hogy az egyik országutat öt kilométer hosszúságban próbaképpen bitumeneztetni fogják. Az állami költségvetésben utak rendbehozatalára ötszáz millió leit vettek föl, amelyből Temesvármegye is jelentékeny rész jut. A megye ezenkívül a saját költségvetésébe ötszáz millió leit vett föl utak rendbehozatalára.

— **Gazdag zsákmány.** Vakmerő betörés történt az elmúlt éjjel az Erzsébetvárosban. Ismeretlen tettesek alkulcsal behatoltak Grell János gazdálkodónak a Batthyány-utcában levő lakására és onnan nyolevanezer lei értékű fehérneműt és ékszert loptak. Az ügyben Kiss Ernő rendőrkomiszárus megindította a nyomozást.

ULTRAGADOL

Ultraibolya sugarakkal kezelt elixírium

Pótolja a csukamájolajat.

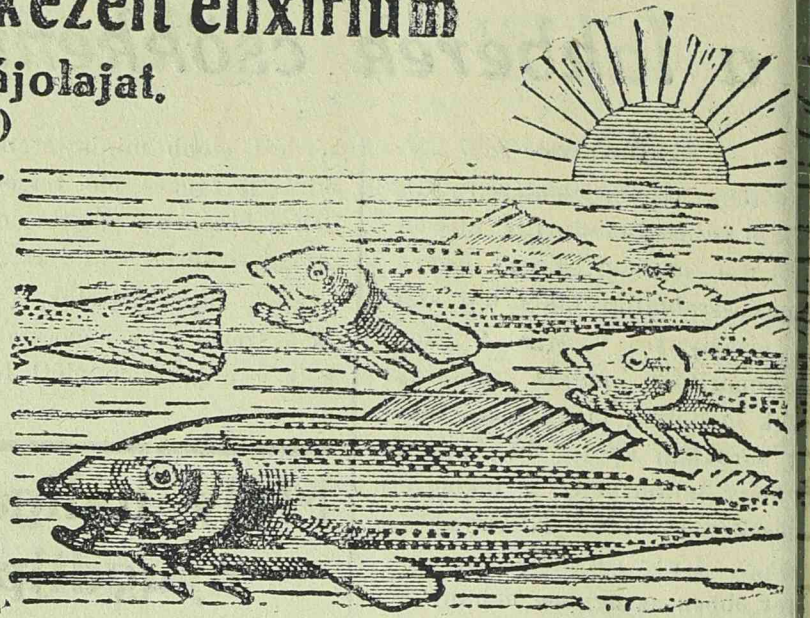
Bő foszfat, jóf és vitamin (D. Vitamin) tartalmánál fogva kitűnő erősítő szer

vérszegények,
lábbadozók és
gyenge gyermekek számára.

Ez a készítmény a szó szoros értelmében pótolja a friss csukamájolajat, tartalmazza ennek minden hatékony tulajdonságát, anélkül azonban, hogy ennek hátrányaival rendelkezne.

Az Utragadol nem okoz rosszullétet s azt a gyermekek is bármikor szívesen beveszik.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Eladási ár: 170 lei üvegenként.
Az Urodonál-laboratorium állítja elő.

— A tél ölelkezik a tavasszal. Belgrádból jelentik: Jugoszláviában ölelkezik a tavasz a téllal. Az ország nyugati részén az abnormalis enyhe időjárás hatása alatt sok helyen rózsák nyílnak és a kertek diszben pompáznak. Viszont az ország keleti részén több fokos hideg mellett hatalmas havazás bénítja meg a forgalmat. Z a j e c s á r környékén ötven centiméter magas hó borítja az egész tájékat, ami a közlekedésben súlyos forgalmi zavarokat okozott.

* **Farsangi divatujdonságok** nagy választékban megérkeztek Dénes és Pollák-cégnél.

— **Nyugdíjasok panaszainak elintézése.** Az állami nyugdíjasok egyesületének elnöksége közli az érdekelte nyugdíjasokkal, hogy a panaszok orvoslására kiszabott határidő február 20-án lejár. Ezen határidő letele után semmiféle panaszt többé nem vesznek figyelembe és azért mindazok, akiknek nyugdíjuk körül bármi sérelme van, február 20. előtt közölik azt az egyesület elnökségével.

— **A vadászezred bálja.** A temesvári 5. számú vadászezred január huszoneötödikén, szombaton este a Tiszti Kaszinó összes termeiben rendezti szokásos farsangi bálját Constantinescu tábornok, hadosztályparancsnok és feleségének védnöksége mellett. Az ezred ezuton is meghívja mulatóságára a temesvári helyőrség tényleges és tartalékos tisztikarát, valamint családjaikat. A bálra a rendezőség számos meglepetést készített elő.

— **Becsapott egy házaspárt.** March Hermina józsefvárosi dohánytőzsdelaajdonosnő feljelentést tett a rendőrségen egy ismeretlen idősebb férfi ellen, aki háromezer leiel megkárosította. Az ismeretlen ember magát vasutasnak adta ki és azt állította, hogy a pályaudvaron van egy vagon fája, amelyet hajlandó háromezerhatszáz leielért eladni. A trafikoszó férje az eladóval kiment a pályaudvarra, ahol egy vagon fát mutatott, amelyről azt állította, hogy az övé. Azután kijelentette, hogy kocsikat hoz, amelyek a fát Marchék lakására szállítsák. A valóságban azonban elment a trafikba, ahol March Hermintól háromezer leit vett föl és a pénzzel eltűnt.

— **Volt temesi gazdatiszt bűnlajstroma.** A bécsi törvényszék, mint közöltük, diplomáciai uton kiadatási eljárást indított Haselmayer János volt temesi gazdatiszt ellen, akit az osztrák hatóságok különböző büntetéselemények elkövetésével vádolnak. Haselmayer János tudvalevőleg annak idején a Juhos-ügyben is szerepelt, majd Bécsbe tette át lakhelyét, ahol két évig tartózkodott és azután visszatért Temesvárra. Az ügyészség rendelkezéseire Haselmayer Jánost tegnap a rendőrségen elővezették és őrizetbe vették. Iratait átteszik a törvényszékhez, amely kiadatása iránt dönteni fog.

— **Kinos iskolabotrány Orsován.** Orsova társadalmát kinos iskolabotrány foglalkoztatja. Az orsovai kereskedelmi iskola és gimnázium több növendéke megnézte az Olympia mozgó előadását. Közben a moziba jöttek Heine és Jankovici kereskedelmi iskolai és Anghelescu gimnáziumi tanár, akik felszólították a diákokat, hogy azonnal távozzanak a moziból. A diákok közül többen eleget tettek a felszólításnak, tiz azonban a moziban maradt. A kereskedelmi iskola és a gimnázium tanári kara most tartott konferenciáján foglalkozott ezeknek a diákoknak az ügyével, akik közül egyet kizártak az orsovai iskolákból, négyet egy évre a vizsga letétel lehetősége mellett zártak ki, a többit pedig egy hónapra eltiltották az iskolalátogatástól.

— **Magyar szintársulat Orsován.** Orsováról jelentik: Fekete Mihály igazgató szintársulata tegnap este kezdte meg Orsován tizenkét napra terjedő vendégszereplését. Orsován több mint két év óta nem volt magyar szintársulat és azért a Magyar Párt orsovai tagozatának kulturális szakosztálya, amely Dudás Mihály vezetése alatt áll, mindent elkövet, hogy a rövid szezon minél sikerültebb legyen. Az orsovai magyarság tudja, hogy kulturánknak milyen fontos tényezője a színház, amely nemcsak szórakozást nyújt, hanem a magyar kultúrának hordozója és hirdetője is és azért biztosra vehető, hogy az előadásoknak állandóan szép közönsége lesz. A társulat a Katolikus Otthon színháztermében játszik és a legújabb darabokat mutatja be.

* **A farsang alkalmával Budapesti utazó olvasóink figyelmét újlag felhívjuk Kiss Gyula IV. Kammermayer Károly-u. 1. alatt levő speciálbőrruházati üzletére, ahol állandóan raktáron vannak a legfinomabb külföldi bőrökből készült és a legkényesebb ízlést is kielégítő női, férfi és gyermek bőrkabátok, bőrnadrágok, mellények, autós, motoros, vadászpórt, koresolya ruhák, sapkák, kalapok, haube-k, és bázok stb. A mérték után, rendelésre készítenek elju tányos áron. — Olvasóink köréből örömmel értesültünk már többektől, hogy a cég által szállított áruk minőségével, kiállításával, áraival, valamint az előzékeny, finom kiszolgálással a legteljesebb mértékben megvannak elégedve és így a céget mint egyedüli kizárólag bőrruházati üzletet nyugodtan ajánljuk.**

* **Ha Temesvárra jön, kérje mint lenőtt az ingyenes tájékoztatót (Con tneatorul prin Timisoara**

MOZIE

Belvárosi Mozi:
Szerda, csütörtök, január 22, 23.

Gyárvárosi Mozi:
Péntek, szombat, január 24, 25.

Mehalai Mozi:
Kedd, január 28.

A szökevény

Nagy vigjáték.

A főszerepekben:
Nagy Kató, Hans Brausewetter, Vivian Gibson.

Rendezte: Hans Schwartz.

Monopol: Concordia-Film, Brasov
Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor. Péntek: 3, 5, 7 és 9 órákor
A zenekar a 7-9 órai előadásokon is játszik.

Jegyelővétel d. e. 10—12 óráig.

Jön!

Jön!

Ország nők nélkül

A főszerepekben:
Conrad Veidt.

A magyar színház kényszerű pite. Január huszonkettedikétől de január huszonkilencedikéig a váradi Teatrul de Vest játszik a színházban. Február elsején és dikán a Tanase tart előadásokat en idő alatt a magyar színház vári előadásai szünetelnek. A ar színház legközelebbi előadása ar harmadikán, hétfőn lesz, ami-Farkas Imre legnagyobb sikert t vigjátéka a Huzd rá cigány bemutatásra. Ezt a kitűnő új-got felesleges előzetesen be-rálni, mert Temesvár színházba-közönsége tudja, hogy ki Farkas és tudja, hogy mi az a Huzd rá y...

A Kadima Sportegyesület Marmorek Barisszia nagy a a Tiszti Kaszinóban. Február én rendezi a két egyesület nagy t a Tiszti Kaszinóban, amely a ezés nagyvonalúságával és nivó-a báli szezon egyik legkiemel-bb eseményévé fogja avatni ezt cestélyt.

Csak a mentholos ízű angol „MINTIPS” a valódi! Kapható: Somogyinál, Lloyd-sor 11.

Az Utazó Kereskedők Egyesü- az Ambrus-féle vendéglőben vacsora keretében ünnepeite ndus tagját, Szeiller Mihályt, limmel-cég képviselőjét, ki 25 év áll a cég szolgálatában Grün-ger Lajos, az egyesület elnöke, örölte a jubilánst, míg a cég viseletében Oppenheim József gató méltaita az ünnepelt érde- A vacsora alatt elhangzottak on eszmék is, melyek az utazó kedők szociális helyzetével lkoztak. A felszólalások lelkes nagyra találtak és minden re y megvan arra, hogy az utazó kedők szociális helyzetének pontjából nagy horderejű ezen ek megvalósítása érdekében már ze jövőben széleskörű mozgalom megindulni.

Végzett gimnazisták figyelmé- A római katolikus magyar fiu-ázium — volt polgári iskola — zatosága értesíti az elmúlt tanév- végzett harmadik és negyedik lyu növendékeit, hogy abszolvá- zonyítványukat az intézet taná- bójában átvehetik.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Sza- Emilia és Lóvai Imre, aki azon- néhány óra múlva meghalt. Meg- lak: Joanovici Iлона 61 éves, Ko- László és Marx Anna néhány hó- s korban.

Freund Leó és Stern Rózi hang- enya. Freund Leó zongoramű- és Stern Rózi hegedűművész- eken, január 24-én este tartják ttes hangversenyüket Freund kamaratermében. Jegyeket a Lloyd Odeon gramofonüzlet árúsít. verseny után villamosok állanak zönség rendelkezésére.

Hotel SAVOY
szálloda
BUDAPEST VIII.,
József-körút 16. szám
Központi fűtés, meleg-
víz minden szobában.
Szobaárak egy ágyas
P. 480-tól, kétágyas
P. 980-tól.
TELEFON: 320-33

— Lövöldöző betörők. Nagybeeske- rekről jelentik: Vakmerő betörés tartja izgalomban a Nagybeeskerek melletti Károlyfalva községet. Kerszt János károlyfalvai ruhakereskedő éj- fél tájban zajra lett figyelmes. Ami- kor kinézett az ablakon látta, hogy az udvaron levő raktárhelyiségből két férfi mászik ki és mindkettőnek nagy csomag van a hóna alatt. A betörők észrevették, hogy figyelik őket és két- szer Kersztre lóttek, aki életveszélyes sérüléssel összeesett. A lövések zajára kirohantak a szomszédok is, akiknek sikerült a tetteseket Jaksics Károly és Schüsler Ferenc személyében el- fogni. Kerszt állapota életveszélyes.

— Rózsakert létesül Temesvárott. Megirtuk, hogy a Romániai Rózsak- edvelők Szövetsége Temesvárott az Eminescu-liget és a regatta közötti te- rületen nagy rózsakertet létesít. A rózsakertet már ezen a tavaszen való- sítják meg. A területet vaskerítéssel veszik körül, amelynek szállítására az árlejtést a városházán február 25-én fogják megtartani. A kerítés felállí- tása után rendbehozzák a területet és megkezdik a rózsák ültetését. Mint a y kétezer rózsafaj lesz a rózsakertben és minden faj legalább tíz rózsatövel lesz képviselve. Az egyes fajcsoportok mellett azok neveit táblák fogják a közönséggel tudatni.

Az új löblő kölcsonkötő vár
Önök a világirodalom minden számottevő alkotását nyújtja. Belváros, Ferdinánd-szállóval szemben

* Temesvári pincerek zártkörű tán- cestélye. A temesvári pincermunkásság évtizedes hagyományaihoz hiven ez- idén is megrendezi farsangi mulatsá- gát. A Temesvári Független Pincér- munkások szakszervezete a józsefvá- rosi Terminus étterem és kávéház ösz- szes helyiségeiben február hó hatodi- kán este kilenc órai kezdettel rendezi meg zártkörű táncestélyét, amelyre a rendezőség már most nagy előkészüle- teket tesz. A zenét cigány és jazz ze- nekarok szolgáltatják. A tiszta jöve- delmet a munkanélküli és rokkant pin- cérek felsegélyezésére fordítják. Be- lépti jegy személyenként negyven lei, családjegy három személyre száz lei. Közel kétszáz tagból álló rendezőbi- zottság gondoskodik a bál sikeréről.

— Kommunistagyanus kínai kate- nák. Pekingből jelentik: Az orosz—ki- nai konfliktus végleges rendezést nyert. Az összes vitás ügyek elinté- zése után az oroszok szabadon becsá- tották az elfogott ezernyoleszáz kínai katonát. Ezeket a kínai hatóságok most hosszabb megfigyelés alatt tart- ják, mert az a gyanú merült fel, hogy az oroszok kommunista tanokkal mé- telyezték meg őket.

— Kifosztott iroda. Kellemetlen meglepetésben volt része Hollán- der Miksa józsefvárosi Úi utcai fakeskedőnek. Tegnap reggel, amikor irodájába ment, azt tárva- nyitva és az íróasztal fiókját feltörve találta, melyből útezer lei hiányzott. Holländer azonnal feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akiknek a kézrekerítésére a rendő- ség megindította a nyomozást.

— Megdészmált üzlet. Ellman n Salamon józsefvárosi Fröbl-utcai kötött-szövöttáru cég tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen isme- retlen tettesek ellen, akik az elmu't éjjel átkulccsal behatoltak üzletébe és onnan hatezer lei értékű áru elloptak. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást.

— Az ékszer. A gyémántbányák rém- ségeitől a királyi ékszerek kalandos pompájú pályafutásáig széleskálán fut az ékszer az emberiség történeté- ben. Barbár, kőkori esükevény, amely ahelyett, hogy kihalt volna, a kulturá- val együtt nőtt, fejlődött és dagadt óriási méretű kultusszá, ugyszólván a bálványok hatalmával. Az ékszerek problémájának titokzatos asztrológiai jelentőségüktől a mondain ékszerhis- tóriáig rengeteg változata van és a Lantos Magazin — mulatságos és egy- ben mély ékszer — legújabbban meg- jelent száma mindeme változatokat felöleli és emellett százzsinű, gazdag tartalmával kététhetes szellemi üdülést jelent olvasóinak. A Lantos Magazin havonként kétszer jelenik meg. Ára számonként 40 lei. Mutatványszámot kérhet bárki a Lantos Magazin romá- niai kiadóhivatalától: Cluj, Calea Vic- toriei No. 35.

Tatárjárás — mükedvelőkkel. A Gyárvárosi Római Katolikus Ifjusá- gi Egyesület január huszonhatodikán, vasárnap délután közkívánatra meg- ismétli Farkas Imre Tatárjárás című operettjét. A főszerepeket Lo- renz Rózi, Geppert Margit, Kovács Ilus, Krauzer Mancsi, Virág Pista, Mann Aurél, Degrell István és Hendl Ottó játsszák. A zenekart Gros- smann József karnagy vezényli. A jegyek a rendes ár mellett az Egye- sület gyárvárosi Tigris-utcai helyisé- gében kaphatók.

— Betörők jártak egy resicai trafik- ban. Resicáról jelentik: Az elmúlt éj- jel betörők jártak a General Dragali- na utcában levő Horváth-féle trafikban. A betörők az egyik utcai ablakot benyomva jutottak a trafik- ba, ahol alaposan megdészmálták a cigarettakészletet és végül is négyezer lei értékű zsákmánnyal távoztak. A tu- lajdonos feljelentésére a rendőrség erőlyes nyomozást indított az éjszakai látogatók kézrekerítésére.

CFR-bérletjegyek,
vizumok, külföldiek utleveleinek meghosszabbítása bármely konzulátusnál gyorsan és olcsón
BERZI, Str. Iancu Vacarescu (Bem-u.)
28. Telefon 16-04, vagy LÖBL könyv-kereskedés. Telefon 11-60. (586)

— A Nyugat ankétja. „A színház- üzlet” címen a Nyugat január 16-i szá- ma ankétot rendez, amely a legszéle- sebb érdeklődésre tarthat számot. A felvetett problémához három kritikus — Schöpflin Aladár, Kárpáti Aurél és Kosztolányi Dezső —, két színházigaz- gató — Hevesi Sándor és Lengyel Menyhért — és két jogász — Dr. Si- may Gyula kir. ítélőtáblai tanácselnök és Vámbéry Ruzsem — szól hozzá. So- mogyi Gyula „Kocsis színpad, forgó- színpad, liftszínpad” címen ir színpad- technikai cikket, Földi Mihály: Kle- belsberg Kunó könyvét (Jöjjetek har- mincas évek!) méltatja. A szám szép- irodalmi részében Móricz Zsigmond re- gényének (A nagy fejedelem) újabb fejezetét, Kassák Lajos és Illés Endre novelláit, Erdélyi József, Illyés Gyula és Somlyó Zoltán verseit találjuk. A kritikai rovatokat Babits Mihály cik- ke vezeti be Karinthy Frigyes írájá- ról, magyar irodalmi, képzőművészeti és színházi aktualitásról husz cikk számol be, a német irodalom új esemé- nyeiről pedig Turóczy József tájékoz- tat. — A szám ára: 60 lei, előfizetési ár negyedévre 300 lei, főbizományos: Cluj, Pallas könyv- és lapterjesztő vállalat, Strada J. Ratiu A.

— Érdemes resicai tanférfit halála. A resicai társadalomnak su- lyos vesztesége van. Id. Henn Béla nyugalmazott iskolaigazgató, a Resicai Első Tárarépénztárnak közel három évtized óta igazgatója, hetvenhárom esztendő korában meghalt. A még mindig fáradhatatlanul dolgozó id. Henn Béla két hét előtt infuenzában megbetegedett, amely betegségéből údógyulladás fejlődött és ez megölte. Id. Henn Béla igen népszerű volt Resicán, ahol nemzedékeket oktatott és nevelt, azonkívül része volt min- den társadalmi és közgazdasági moz- galomban Régebben veze ője volt a Resicai Delegyestületnek is és nem- csak mint karnagy, hanem mint zene- szerző is kitűnt. Halálát özvegye, született Schindler Maria, továbbá három gyermeke: Marika, Béla és László, valamint nagyszamu rokon- ság gyászolja. Temetése nagy rész- vét mellett ment végbe.

* A Déli Hirlap Budapesten állan- dón olvasható a Park-szálloda kávé- házában VIII., Baross-tér 10.

Városi tejközpont!
Házhoz szállít I. oszt. pasztörizált tejet, palackozva literje 10 — Lei 10! tértől kannában literje 9. — Lei
Rendelést felvesz a Városi tejközpont. Telefon 11-39.

— Döntson a népszavazás az alkohol felett. Washingtonból jelentik: A kép- viselőházban és a szenátusban népszavazási indítványt terjesztettek be, amely szerint tegyék lehetővé, hogy a nép döntse el, vajjon fentartandó-e továbbra is a szesztilalmi törvény, vagy sem. Az indítvány szerint a nép- hangulat gyakran változik és ezért bi- zonyos időszakonként meg kellene hallgatni a nép véleményét.

— A téli sport áldozata. Anináról jelentik: Sulyos rodli szerencsétlenség történt az Anina melletti Zsigmond- telepen, melynek áldozata Berwan- ger Róza aninai varrónő. Berwanger Róza két ismerősével vigan rodlizott a zsigmondtelepi pályán. Az egyik le- futás alkalmával a rodli azonban ki- futott a pályáról és nagy sebességgel egy kerítésnek vágódott. Berwanger Róza nem tudta a villámgyorsan futó rodli lefékezni és a kerítés a rodli elején ülő Berwanger Rózának mind- két lábát összetörte. A sulyosan sebe- sült leányt a kórházba szállították, ahol ápolják.

Cs ak 1x
Egyetlen 1x
kóstolja meg az
ATLANTICA
kávé - keverékeit!
Soha máshol nem fog vásárolni.
ATLANTICA
tea- és kávébehozatali különlegesség- üzlet. Belváros, Moravetz könyves bolt mellett.

Rádió

Szerda. (Január 22.) Budapest. 9 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: A Mándits szalonzenekar déli hangversenye. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra 20: Gervay Rózi operaénekesnő dal- és áriaestje. 8 óra 35: A Melles hegedű-négyes hangversenye. Utána Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 10 óra 45: **Katonazene. Bécs.** 11 óra: A Cerda négyes hangversenye. 3 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Winterl Hans költő felolvas a műveiből. Utána Nowotny Aurél Hochflut am Missisipi című hangjáték előadása. 10 óra: Szórakoztató zene. **Breslau.** 7 óra 15: Kamarazene. **Berlin.** 7 óra: Dal- és áriaest. 10 óra 30: Szórakoztató zene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 40: Déli zene. 8 óra 15: Esti hangverseny. 9 óra 10: Hegedűhangverseny. 10 óra 15: Táncczene. **Kattowitz.** 5 óra 45: Délutáni hangverseny. 8 óra: Szórakoztató zene. **Leipzig.** 4 óra 30: Hegedűhangverseny. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 10: Táncczene. **Mährisch-Ostrau.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 30: Déli zene. 5 óra 30: Modern zongoradalok. 9 óra 15: Dal- és áriaest közvetítése Brünnből. **München.** 8 óra: Tarka est. 10 óra: Táncczene. **Stuttgart.** 8 óra: Zongorahangverseny. 9 óra 30: Debussy Claude operaénekesnő dal-estje. **Varsó.** 8 óra 30: Esti hangverseny. 11 óra: Táncczene.

Csütörtök. (Január 23.) Budapest. 9 óra 15: A rádiózenekarának hangversenye. 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: Kárpáthy Zoltán esellőművész hangversenye. 5 óra 30: Pertis Jenő és ci-

gányzenekarának hangversenye. 7 óra 40: A Kisfaludy Társaság irodalmi estélye. 9 óra: Hubay-est Hubay Jenő és Földessy Arnold esellőművész közreműködésével. 10 óra: Fejes szalonzenekarának és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: A Silving négyes hangversenye. 3 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Winkler Vilmos hegedűművész hangversenye. 9 óra 45: Szórakoztató zene. **Breslau.** 7 óra 15: Gramofonzene. 10 óra 35: Táncczene. **Berlin.** 6 óra: Komor Géza zenekarának hangversenye. 8 óra: Kamarazene. 10 óra 30: Táncczatás. Utána táncczene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 40: Déli zene. 6

óra: Harmonikahangverseny. 8 óra: Lipkovska operaénekes hangversenye. 10 óra 10: Táncczene. **Bukarest.** 4 óra: A rádiózenekarának hangversenye. 8 óra: Dalok. 8 óra 30: Szindarab közvetítése a Nemzeti Színházból. **Kattowitz.** 4 óra 20: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Esti hangverseny. 11 óra: Táncczene. **Mährisch-Ostrau.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 30: Déli zene. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Operettzene. **München.** 8 óra 10: Gramofonzene. 8 óra 50: Szimfonikus hangverseny. **Stuttgart.** 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Fuvózenekar hangversenye. 10 óra: Szórakoztató zene. 11 óra 20: Táncczene.

Közgazdaság

Friss és olcsó tojást nagy mennyiségben hoznak be a temesvári hetipiacokra

A temesvári hetipiacokon az árak nem változtak. Az enyhe időjárás következtében a tojás ára még mindig változatlanul olcsó maradt. Darabját két lei husz banitól kezdve két lei ötven baniért adják. Az olcsó és friss tojásból nagy mennyiség kerül eladásra. Főzelék és zöldségféle kevés van a hetipiacokon, de az árak itt sem emelkedtek. Az egyes cikkek piaci árai a következők:

A burgonya kilójáért három-négy leit kérnek.

A káposzta még mindig a legolcsóbb főzelék és sok kerül eladásra. Szép nagy fej káposztát lehet négy-öt leiert vásárolni.

A karfiol aránylag drága. Darabjára tizenkét-tizennégy leit kérnek.

Tök kevés kerül eladásra. Darabjára tizenkét-tizennégy leit kérnek.

Az alma kilója tizenkét-tizennyolc leibe kerül. A birsalma kilója tíz leibe kerül. Ebből azonban kevés kerül eladásra.

A sültök még mindig a legolcsóbb. Hatalmas nagy sültökért huszonöt-harminc leit kérnek.

Az édesturó kilója negyvennyolc leibe kerül, míg a trapista sajttért hatvan-hetven leit kérnek.

A hizott liba kilója negyvennyolc-ötven leibe kerül.

Az italmérési illetékek fizése. Megírtuk, hogy a pénzügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy az italmérési illetékek két részletben legyenek fizethetők. Ujabb közbenjárásra a Pénzügyminiszter még további engedelmességet tett és megengedte a négy részletre való fizetést. Az italmérési illetékek fizetési határidje január 15., április 1. és október 1.

Visszakérik a beszüntetett vonatot. Megírtuk, hogy a Temesvár és Arad közötti vasuti vonalon egy vonat megszünt. Az egyik vonat Arad felől reggel nyolc órakor érkezett Temesvárra, az ellenvonat pedig Temesvárról délután félhárom órakor indult Aradra. Mercyfalva község most kérvényt intézett a vasuti vezérigazgatósághoz és kérte ennek a vonattal a visszaállítását. A kérvényben hivatkoznak arra, hogy a reggeli vonat számos tanuló és piacra induló főmunkás utazott be a városba és délután ottan vissza. A temesvári kerületi vasutigazgatóság a kérvényt pontosan továbbította és remény van, hogy rövidesen meg is lesz a kívánt eredménye.

A budapesti tőzsde jegyzése (Január 21.) Leszámitolóbank 92, Kereskedelmi Bank 118,4, Angol Magyar Bank 88,0, Magyar Hitelbank 76,0, Pesti Hazai 193,0, Drasche 15, Csáky-Prackfalvi 7,5, Urikányi 122, Rima 84,8, Salgó 49,9, Általános Köszén 647,0, Beocsini 191,0, Spidium —, Szikra 270, Ganz —, Magyar cukor 118,8, Délcukor 105, Lipták —, Egis 17,0, Nova 35, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

FIGYELEM

RÁDIÓÁRAMATŐRÖK

Vágja ki ezen szelvényt és küldje be alanti cégnek, mire kapni fog egy bont, amelynek alapján a f. hó 25-től február hó 28-ig terjedő időben vásárolandó TUNGSRAM-BARIUM egyen- és váltóáramu rádiócsöveknél minden szaküzlet egy 150/5-os engedményt fog Önnek nyújtani.

Itt levágandó!

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

Készülék:

Tipus:

Csővek száma:

TUNGSRAM

S. A. de ELECTRICITATE

Sucursala

TIMIȘOARA

Hírírók hirdetések

Egy szó ára három lei, vastag öt lei. Legkisebb apróhirdetésekre négy lei, álláskeresőknek tizöt le. A hirdetési díj mindegyik esetben előre fizetendő. Hirdetőink abban a kedvezményesülnek, hogy az utolsó előtti nyugta felmutatása ellenében vonkinnt egyszer díjmentesen lehetnek egy tíz szóig terjedő hirdetések.

Házasság

Vidéken lakom
Megfelelő ismeretség hiányában csak szokatlan uton kísérlem meg a házasság céljából ismeretségre szert. Diszkrécióról becsületszavammal és szavam egyéniségemnél, a társadalmi elhelyezkedésemre igen megbízható. Gyáram mindennak nagy értéke van. Aktív védelme megfelelő megélhetést. Hozományra nem reflektálok. Eljés című levelet kérek „34 eljére” a kiadóba. (204)

Sinosnak mondanak
Egyes készpénz s ingatlan hozomány van. Házasság céljából megkövetik vallás és foglalkozásra tekintet nélkül jóléti urakkal. Eljés című levelet „Közvetítők” kiadójára a kiadóba. (204)

Alkalmazás

Német nyelv
Tanulása céljából keresek egy németül beszélő egyént. Cim a kiadóba. (212)

Cukrász-tanoncnak
Képzésük jobb családból való fiúknak izletes házikoszt kapható. Cukrász, III., Posta-u. 8. (211)

Értéktelen megbízható
Készítők inkasszó és tűzifa eladásra, fix és jutalékra felvétetik. Kiadóhivatalban. (209)

Állást keres

Bejáró szobalány
Nyitványokkal állást keres. Cim a kiadóba kérek. Kisoda, X. (205)

Szobalány
Keres, vagy gyermekek mellé. Február 1-re. Cim: Hitelbank-üzemesternél. (203)

Adás-vétel

Családi ház
Érték eladó. Ugyanott egy konyha is kapható. Janits János, Neut. XVII. utca. (188)

Jóforgalmu
Kiváló, járási székhelyen csak a bank miatt előnyös fizetési feltétel mellett örök áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. (194)

Posztított tőkeelhelyezés
Kiseb bérház. Erzsébetváros, 30. sz. a. (208)

Pult
10 cm. keményfából, 6 nagy fiók és hat kis fiókkal üzletelés miatt potom áron eladó. Mercy-utca. (315)

Eladó
Női kabát, egy pár csizma és egy pár: III., Rezső-u, 17, ajtó 30. (213)

Értékalkalmi vétel!
Kisoda ház, mely áll 3 szoba, konyha, fürdő, folyosó és mellékhelyisésekkel. 300 ö. kerttel, elutazás céljára ideális. Ugyanott különösen eladó. Uj Kisoda, VII. (214)

Piros tüzek, halvány arcok

A Déli Hírnap eredeti regénye.

— 19. folytatás —

— Hideg van, — állapította meg.

Főlkelt, a kredenchez ment, hogy abban valami italt keressen. Egy üveg konyakot talált, amelyet maga elé helyezett az asztalra. Kivette az üveg dugóját és nagyot huzott belőle. Másodszor, harmadszor is ivott és utána úgy érezte, hogy ereiben a vér újból felmelegedik. És akkor tovább folytatta a levélírást.

Sokat ömlengett szerelméről és arra kérte, ha meghal a párbajban, akkor látogassa meg a sírját és ejtsen ott érte néha egy-két könnyet.

A sok érzélgőség, amellyel levelet írt, teletömte, őt magát is meghatotta és ennek volt a következménye az, hogy a levél egyre hosszabbra nyúlt. Schmidek szinte kéjelgett a szentimentalizmusban. Végre aztán mégis csak be kellett a levelet fejeznie, de csupán azért, mert a levélpapírra már nem fért több írás.

Meg volt elégedve saját magával és azért még egyet ivott a konyakos üvegből.

Aztán gondolkodott, hogy kinek kellene még bucsulevelet írni.

Eszébe jutott, hogy ír a főnökének, Szentbenedeki Katolnai Béla főszolgabíróknak is. Ez a levél rövid volt. Mindössze néhány sorból állott. Tudatta benne, hogy lovagiassága arra szólítja, hogy ellenfelének pisztolya elé álljon. Arra az eshetőségre, ha a párbajban meghal, köszönetet mondott a főszolgabíróknak vele szemben tanúsított jóindulatáért és kérte, hogy intézkedjék temetése felől.

Mikor ezt a levelet is befejezte, sokáig mozdulatlanul ült maga elé bámulva.

Egyszerre a homlokára ütött. Eszébe jutott, hogy az élet és halál közötti kapu küszöbén áll a szülőinek is írni.

És akkor lelki szemei előtt feltűnt a kiesiny falu, amelyben növekedett. Láttá maga előtt a falu poros főutcaját és abban a kis szatócsüzletet. A pult mögött hajlott hátú, tőpörödött öregember áll. A haja ősz, az arca ráncos, szakállas. A fején télen-nyáron állandóan kiesi kerek sapkát visel. Láttá az üzlethez tartozó kamrát, amely raktárul is szolgált, a konyhát és a szobát. Láttá az udvart, amelyen csirke, kacsá, liba szaladgált mindig nagy számban. És látott egy idős asszonyt, aki függén mozgott ide-oda és hol a konyhában, hol a szobában, hol az udvaron volt. Az édesanyja.

Egyszerre úgy érezte, hogy nagy nagy vétket követett el a szülőivel szemben, akiket megtagadott, elárult, elhazudott.

És megírta az öregeknek szóló leve-

let. Fájdalom, bűnbánat, gyermeki szeretet vegyesen volt ebben a levélben. Mikor aztán a levelet borítékba tette, mégis meghökkent, amikor meg kellett címeznie. Retteggett attól, hogy ráírja a levélre: Schmidek Mór kis-kereskedő urnak. Aztán rándított egyet a vállán és a levelet így címezte: Schmidek Mór földbirtokos urnak.

Ha a párbajban elesik, akkor a szülői eljönnek a temetésére. És akkor egyszerre elpirult. Szégyelte, hogy ki fog tudni, hogy apja-anya egy tőpörödött falusi zsidó házaspár. Az emberek meg fogják tudni, hogy Schmidek László nem dzsentrifamiliából való és hogy az aranykulcsos kamarás nagybácsiról szóló történet is csak mese volt.

A keze ökölbe szorult. Ha mindez kitudódik, akkor annak csak Barna Tihámér lesz az oka, aki párbajra kényszerítette és aki majd a halála után így leleplezi.

De nem fogja magát hagyni! Jól fog előzni, hogy leterítse ellenfelét és annak ne legyen meg az az elégtétele, hogy Schmidek Lászlóval együtt azt a nimbuszt is megölje, amellyel körüvette magát.

Gondolkodásából egyszerre haragszó verte föl. Az órára nézett. Reggel öt óra volt. Odakint már világos volt.

Még egyszer ivott a konyakból, aztán betette a leveleket íróasztalának fiókjába és nekilátott a készülődésnek.

Megmosakodott és felöltözködött. Aztán kinyitotta az ablakot. Mohón szívta magába a friss reggeli levegőt.

Türelemtelenkedett. Szerette volna, ha a segédei már ott lettek volna. De még csak félhat volt. Lassan multak a percek.

Kinézett az utcára. Ott már élénkség uralkodott. A munkások hol egyenként, hol csapatokban indultak a gyárba. Látszott rajtuk, hogy az éjszakai alvás ellenére is fáradtak, agyoncsigáztak. De azért mégis sietnek, mert hívja őket a kötelesség és kényszeríti őket a kenyérszerzés gondja. Háromnegyed hatkor élesen, süvítve hasított bele a reggelbe a gyári sziréna minden zajt elnyomó bugó hangja. Messzire hallatszik és figyelmezteti az esetleg késedelmezőket a sietségre.

Ugyanakkor az utca tulsó végéről kocsizörgés hallatszott. Hintó jött. Lányi Kornél, Szöges Arnold és Fraknoi doktor ültek benne.

Schmidek fejére tette a kalapját, aztán úgy nézett körül a szobájában, mintha örökre bucsut akarna venni ettől a helyről és kisetett az utcára. Eppen akkor állott meg a hintó a kapu előtt.

Schmidek kezét fogott segédeivel és

az orvossal, majd maga is felült a hintóba.

A lovak újra megindultak és kifelé tartottak a községből a strandfürdő irányában.

Az urak az egész uton nem igen beszélgettek. Schmidek, aki a doktorral a kis ülésen ült szemben a segédekkel, egyre azt a kis bőrládikót nézte, amely Lányi Kornél ölében volt. Tudta, hogy abban vannak a pisztolyok. Ezek egyike nemsokára az ő kezébe kerül, a másikat pedig Barna Tihámér fogja majd a kezébe. Aztán egymásra céloznak és lőnek. Vajjon melyiknek a golyója talál.

Amikor a kiserdőhöz érkeztek, ott a fák szélén már találtak egy másik hintót. Tehát az ellenfél ott volt már a maga segédeivel és orvosával.

Leugráltak a hintóról és besiettek az erdőcskébe. A két társaság kimért udvariassággal üdvözölte egymást.

A négy segéd félrevonult és suttogott egymással. Lányi Kornél kinyitotta a bőrtáskát és egymásután szedte ki a pisztolyokat, amelyeket a többi segédek szemeláttára megtöltött.

(Folyt. köv.)

Ha nyugodtan akar aludni butorakt

R. Winkler

asztalosnál szeresse be.

II., Buziási-ut 12, kettős villamos végállomásnál. Tanoncok teljes ellátással felvétetnek.

Lakás

Mária-szobor közelében
butorozott szoba febr. 1-ére két urnak kiadó. Cim a kiadóban. (182)

Különféle

Olcsó cipőjavítás
talpalást, fejelést és mindennemű javítást gyorsan és jól végez özv. Bősze Emilné, Józsefváros, Bem u. 9. sz.

Szeles Anna
pirosigazolványa elveszett, megtalálójá adja le a rendőrségen. (206)

Üzlethelyiség

a Belváros központjában, modern portállal, parkettázva, irodának is alkalmas kiadó.

Szíves érdeklődések „Centrum” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Szakadt galocsnit

bőcipőt, sárcipőt szakszerűen, tartósan és olcsón végez özv. Bősze Emilné, Józsefváros, Bem-u. 9.

Alkalmi vétel

Soha nem lesz jobb alkalma butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál. Legnagyobb választék! Garancia mellett részletfizetéssel

Hehn József és Fia
butorgyára

Kivándorlók ! !

Utazatok ARGENTINIÁBA, BRAZILIÁBA és URUGUAYBA, az egyedüli német társasággal, amelynek hajói kizárólag csak délamerikai kikötőkbe futnak. Egységes III. oszt. hajók a legnagyobb fényűzéssel. „Cap Arcona” nevű hajónk a világ egyetlen hajója, amely Hamburgból Dél-amerikáig csak 12 napot megy. Övakodjatok a falukra utazó ügynököktől.

Forduljatok közvetlenül **Juliu Klein** ügynökségéhez
Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.
Árad, Bal. Regis Ferdinand 62. Bucuresti, Bal. Dintca Goleasu 41 Ma. Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chişinău, Str. Negustorilor, Casa Barbatel

